

the global voice of
the legal profession®

**Κατευθυντήριες
Οδηγίες του ΔΔΣ
για την
Εκπροσώπηση
των Μερών στη
Διεθνή Διαιτησία**

Θεσπίστηκαν βάσει
απόφασης του
Συμβουλίου του ΔΔΣ

25 Μαΐου 2013

Διεθνής Δικηγορικός
Σύλλογος

A Note on Translations

This document was originally prepared in English by a working group of the International Bar Association and was adopted by IBA Council Resolution.

In the event of any inconsistency between the English language versions and the translations into any other language, the English language version shall prevail.

Translated by: Epameinondas Stylopoulos and Margarita Evangelou Hara Akrioti of Stylopoulos & Associates, Athens, Greece.

Reviewed by: Elias Neocleous, Elena Christodoulou, Christiana Pyrkotou, Aimilia Efstathiou of Elias Neocleous & Co, Limassol, Cyprus and Panayiotis Neocleous of Andreas Neocleous & Co, Limassol, Cyprus.

**Κατευθυντήριες
Οδηγίες του ΔΔΣ
για την
Εκπροσώπηση
των Μερών στη
Διεθνή Διαιτησία**

Θεσπίστηκαν βάσει
απόφασης του
Συμβουλίου του ΔΔΣ

25 Μαΐου 2013

Διεθνής Δικηγορικός
Σύλλογος

the global voice of
the legal profession

Διεθνής Δικηγορικός Σύλλογος
4th Floor, 10 St Bride Street
London EC4A 4AD
United Kingdom
Tel: +44 (0)20 7842 0090
Fax: +44 (0)20 7842 0091
www.ibanet.org

ISBN: 978-0-948711-27-5

Με κατοχύρωση όλων των δικαιωμάτων
© International Bar Association
2013

Κανένα μέρος του υλικού που καλύπτεται από την παρούσα σημείωση περί δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δεν μπορεί να αναπαραχθεί ή να χρησιμοποιηθεί υπό οποιαδήποτε μορφή ή με οποιαδήποτε μέσα, ηλεκτρονικά ή μηχανικά, συμπεριλαμβανομένων φωτοτυπίας, ηχογράφησης ή οποιουδήποτε συστήματος αποθήκευσης και ανάκτησης πληροφοριών, χωρίς τη γραπτή άδεια από τον κάτοχο του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας.

Περιεχόμενα

Μέλη της Ομάδας Εργασίας	5
Σχετικά με την Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ.....	8
Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες.....	9
Προοίμιο	9
Ορισμοί	10
Εφαρμογή των Κατευθυντηρίων Οδηγιών.....	11
Εκπροσώπηση του Μέρους.....	13
Επικοινωνία με τους Διαιτητές	13
Υποβολές στο Διαιτητικό Δικαστήριο	15
Ανταλλαγή και Αποκάλυψη Πληροφοριών	16
Μάρτυρες και Εμπειρογνώμονες	18
Διορθωτικά μέτρα για Παράτυπη Συμπεριφορά	20

the global voice of
the legal profession®

Μέλη της Ομάδας Εργασίας

Alexis Mourre

Συμπροεδρεύων, Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ

Castaldi Mourre & Partners

Παρίσι, Γαλλία

Eduardo Zuleta

Συμπροεδρεύων, Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ

Gómez-Pinzón Zuleta

Μπογκοτά, Κολομβία

Julie Bédard

Πρόεδρος, Ομάδας Εργασίας

Skadden, Arps, Slate, Meagher & Flom LLP

Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

Funke Adekoya

Álex

Falomo Ikoji, Λάγος, Νιγηρία

José María Alonso

Baker & McKenzie

Μαδρίτη, Ισπανία

Cyrus Benson

Gibson, Dunn & Crutcher LLP

Λονδίνο, Ην. Βασίλειο

Louis Degos

K & L Gates LLP

Παρίσι, Γαλλία

Paul Friedland

White & Case LLP

Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

Mark Friedman

Συμπροεδρεύων, Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ 2011-2012

Debevoise & Plimpton LLP

Νέα Υόρκη, ΗΠΑ

Judith Gill QC

Συμπροεδρεύων, Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ 2010-2011

Allen & Overy LLP

Λονδίνο, Ην. Βασίλειο

Christopher Lau

Maxwell Chambers

Σγκαπούρη

Laurent Levy

Levy Kaufmann-Kohler

Γενεύη, Ελβετία

Torsten Lorcher

CMS Hasche Sigle

Κολωνία, Γερμανία

Fernando Mantilla-Serrano

Shearman & Sterling LLP

Παρίσι, Γαλλία

Yoshimi Ohara

Nagashima Ohno & Tsunematsu,

Τόκυο, Ιαπωνία

William Park

Boston University School of Law

Βοστώνη, Μασαχουσέτη, ΗΠΑ

Kenneth Reisenfeld

Patton Boggs LLP

Ουασίγκτον, DC, ΗΠΑ

Catherine Rogers

Penn State, The Dickinson School of Law

University Park, Πενσυλβάνια, ΗΠΑ

Arman Sarvarian

University of Surrey, School of Law

Γκίλφορντ, Ην. Βασίλειο

Anne-Véronique Schlaepfer

Schellenberg Wittmer

Γενεύη, Ελβετία

Margrete Stevens

King & Spalding, LLP

Ουασίγκτον, DC, ΗΠΑ

Claus von Wobeser

Συμπροεδρεύων, Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ 2005-2006

Von Wobeser y Sierra, SC

Μεξικό DF, Μεξικό

Alvin Yeo

Wong Partnership LLP

Σιγκαπούρη

Σχετικά με την Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ

Συσταθείσα ως Επιτροπή του Τμήματος Νομικής Πρακτικής του Διεθνούς Δικηγορικού Συλλόγου, η οποία επικεντρώνεται σε θέματα νόμων, πρακτικής και διαδικασιών σχετικά με τη διαιτησία στις διεθνείς διαφορές, η Επιτροπή Διαιτησίας κατά τον παρόντα χρόνο έχει πάνω από 2,600 μέλη από 115 χώρες και ο αριθμός των μελών αυξάνεται σταθερά.

Μέσα από τις δημοσιεύσεις και τα συνέδρια της, η Επιτροπή αποσκοπεί στην παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διεθνή διαιτησία, στην προώθηση της χρησιμότητάς της και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς της.

Η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει αριθμό κανονισμών και κατευθυντήριων οδηγιών, οι οποίες έχουν γίνει ευρέως δεκτές από όσους ασχολούνται με θέματα διαιτησίας, ως έκφραση των βέλτιστων πρακτικών διαιτησίας, όπως οι Κανόνες του ΔΔΣ σχετικά με τη Λήψη Μαρτυρίας στη Διεθνή Διαιτησία, όπως τροποποιήθηκαν το 2010, οι Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ για τη Σύγκρουση Συμφερόντων στη Διεθνή Διαιτησία, οι οποίες βρίσκονται υπό αναθεώρηση και οι Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ για τη Σύνταξη Συμφωνιών Διαιτησίας. Η Επιτροπή επίσης εκδίδει ενημερωτικό δελτίο δύο φορές το χρόνο και οργανώνει συνέδρια, σεμινάρια και εκπαιδευτικές συναντήσεις παγκοσμίως.

Η Επιτροπή διατηρεί μόνιμες υποεπιτροπές και όταν κρίνεται σκόπιμο συντείνει ομάδες εργασίας ώστε να επιλαμβάνονται συγκεκριμένων θεμάτων.

Κατά το χρόνο έκδοσης των παρόντων Κατευθυντηρίων Οδηγιών, η Επιτροπή έχει – επιπρόσθετα με την Ομάδα Εργασίας αναφορικά με θέματα Δεοντολογίας των Συμβούλων – τρεις υποεπιτροπές, συγκεκριμένα, την Υποεπιτροπή για τη Διαιτησία στις Επενδυτικές Συμφωνίες, την Υποεπιτροπή για τις Συγκρούσεις Συμφερόντων και την Υποεπιτροπή για τους Νεαρούς Ασχολούμενους με τη Διαιτησία.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες

Προοίμιο

Η Επιτροπή Διαιτησίας του ΔΔΣ συγκρότησε την Ομάδα Εργασίας αναφορικά με θέματα Δεοντολογίας των Συμβούλων στην Διεθνή Διαιτησία (η «Ομάδα Εργασίας») το 2008.

Η εντολή προς την Ομάδα Εργασίας ήταν να επικεντρωθεί σε ζητήματα δεοντολογίας συμβούλων και εκπροσώπησης των μερών στη διεθνή διαιτησία που υπόκεινται σε, ή βασίζονται σε ποικίλους και δυνητικά αντικρουόμενους κανόνες δικαίου και πρότυπα. Ως αρχική έρευνα, η Ομάδα Εργασίας ανέλαβε να καθορίσει εάν τέτοια διαφορετικά πρότυπα και πρακτικές δύνανται να υπονομεύσουν τις θεμελιώδεις αρχές της αμεροληψίας και της ακεραιότητας που διέπουν τις διαδικασίες του διεθνούς διαιτητικού δικαστηρίου καθώς και εάν οι διεθνείς Κατευθυντήριες Οδηγίες σχετικά με την εκπροσώπηση των μερών στη διεθνή διαιτησία μπορούν να βοηθήσουν τα μέρη, τους συμβούλους και τους διαιτητές. Το 2010, η Ομάδα Εργασίας πραγματοποίησε μια έρευνα (η «Έρευνα») προκειμένου να εξετάσει αυτά τα ζητήματα. Οι ερωτηθέντες στην έρευνα εξέφρασαν την υποστήριξη τους προς τη θέσπιση διεθνών κατευθυντήριων οδηγιών για την εκπροσώπηση των μερών.

Η Ομάδα Εργασίας πρότεινε προσχέδιο κατευθυντήριων οδηγιών στους λειτουργούς της Επιτροπής Διαιτησίας του ΔΔΣ τον Οκτώβριο του 2012. Στη συνέχεια, η Επιτροπή εξέτασε το προσχέδιο των κατευθυντήριων οδηγιών και συμβουλευτήκε έμπειρους επαγγελματίες στον τομέα της διαιτησίας, διαιτητές και διαιτητικούς οργανισμούς. Στη συνέχεια, το προσχέδιο των κατευθυντήριων οδηγιών υποβλήθηκε σε όλα τα μέλη της Επιτροπής Διαιτησίας του ΔΔΣ προς εξέταση.

Σε αντίθεση με τις εγχώριες δικαστικές ρυθμίσεις, με τις οποίες οι σύμβουλοι είναι εξοικειωμένοι και υπόκεινται σε ένα ενιαίο σύνολο κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας, οι εκπρόσωποι των μερών στη διεθνή διαιτησία ενδέχεται να υπόκεινται σε διαφορετικούς και ενδεχομένως αντικρουόμενους εσωτερικούς κανόνες και πρακτικές. Το φάσμα των κανόνων και των πρακτικών που ισχύουν για την εκπροσώπηση των μερών στη διεθνή διαιτησία μπορεί να περιλαμβάνει τους δικαιοδοτικούς

κανόνες της κατοικίας του μέρους, της έδρας της διαιτησίας και του μέρους όπου η ακροαματική διαδικασία λαμβάνει χώρα. Η Έρευνα αποκάλυψε υψηλό βαθμό αβεβαιότητας μεταξύ των ερωτηθέντων σχετικά με το ποιοι κανόνες διέπουν την εκπροσώπηση των μερών στη διεθνή διαιτησία. Η πιθανότητα σύγχυσης μπορεί να επιδεινωθεί όταν μεμονωμένοι σύμβουλοι εργαζόμενοι συλλογικά, είτε στα πλαίσια μιας εταιρείας είτε μιας σχέσης συνεργασίας μεταξύ συμβούλων, ασκούν εργασίες σε πολλαπλές δικαιοδοσίες που έχουν αντιφατικούς κανόνες και πρακτικές.

Εκτός από την πιθανότητα αβεβαιότητας, οι κανόνες και τα πρότυπα που έχουν αναπτυχθεί για εγχώριες δικαστικές διαφορές ενδέχεται να μην είναι κατάλληλα προσαρμοσμένα στις διεθνείς διαιτητικές διαδικασίες. Πράγματι, στη διεθνή διαιτησία έχουν αναπτυχθεί εξειδικευμένες πρακτικές και διαδικασίες προκειμένου να αντιμετωπίσουν τις νομικές και πολιτισμικές διαφορές μεταξύ των συμμετεχόντων και της πολύπλοκης, πολυεθνικής φύσης των διαφορών. Οι εγχώριοι κανόνες και οι πρακτικές επαγγελματικής δεοντολογίας, αντίθετα, αναπτύσσονται για να εφαρμοστούν σε συγκεκριμένες νομικές κουλτούρες σύμφωνα με τις καθιερωμένες εθνικές διαδικασίες.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ για την Εκπροσώπηση των Μερών στη Διεθνή Διαιτησία (οι «Κατευθυντήριες Οδηγίες») είναι εμπνευσμένες από την αρχή ότι οι εκπρόσωποι των μερών θα πρέπει να ενεργούν με ακεραιότητα και τιμιότητα και δεν πρέπει να ασκούν δραστηριότητες σχεδιασμένες να δημιουργούν περιττή καθυστέρηση ή δαπάνη, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών που στοχεύουν στην παρεμπόδιση των διαιτητικών διαδικασιών.

Όπως και με τις Διεθνείς Αρχές Δεοντολογίας για το Νομικό Επάγγελμα, που εγκρίθηκαν από τον ΔΔΣ στις 28 Μαΐου 2011, οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν αποσκοπούν στην αντικατάσταση άλλως υποχρεωτικώς εφαρμοστέων νόμων, επαγγελματικών ή πειθαρχικών κανόνων ή συμφωνηθέντων κανόνων διαιτησίας που μπορεί να είναι σχετικοί ή να εφαρμόζονται σε θέματα εκπροσώπησης των μερών. Δεν προορίζονται επίσης να απονείμουν στα διαιτητικά δικαστήρια εξουσίες που διατηρούνται διαφορετικά από συλλόγους ή άλλους επαγγελματικούς φορείς.

Η χρήση του όρου κατευθυντήριες οδηγίες και όχι κανόνες αποσκοπεί στο να τονίσει τον συμβατικό χαρακτήρα τους. Τα μέρη μπορούν, λοιπόν, να υιοθετήσουν τις Κατευθυντήριες Οδηγίες ή τμήμα τους με την κατάρτιση συμφωνίας. Τα διαιτητικά δικαστήρια μπορούν επίσης να εφαρμόζουν τις Κατευθυντήριες Οδηγίες κατά την κρίση τους, με την επιφύλαξη των οποιωνδήποτε υποχρεωτικώς εφαρμοστέων κανόνων, εφόσον κρίνουν ότι έχουν την δικαιοδοσία να το πράξουν.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν αποσκοπούν στον περιορισμό της ευελιξίας που είναι εγγενής και σημαντικό πλεονέκτημα στη διεθνή διαιτησία, ενώ τα μέρη και τα διαιτητικά δικαστήρια μπορούν να τις προσαρμόσουν στις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε διαιτησίας.

Ορισμοί

Στις Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ για την Εκπροσώπηση των Μερών στη Διεθνή Διαιτησία:

«*Διαιτητικό Δικαστήριο*» ή «*Δικαστήριο*» σημαίνει έναν Διαιτητή ή μια ομάδα Διαιτητών στη διαιτησία.

«*Διαιτητής*» σημαίνει έναν διαιτητή στη διαιτησία.

«*Έγγραφο*» σημαίνει γραπτό, επικοινωνία, εικόνα, σχέδιο, πρόγραμμα ή δεδομένα οποιουδήποτε είδους, είτε καταγράφονται ή διατηρούνται σε χαρτί ή ηλεκτρονικά, σε ήχο, εικόνα ή σε οποιοδήποτε άλλο μέσο.

«Εγγώριος Δικηγορικός Σύλλογος» ή «Δικηγορικός Σύλλογος» σημαίνει την εθνική ή τοπική αρχή ή οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη ρύθμιση της επαγγελματικής δεοντολογίας των δικηγόρων.

«Αποδεικτικό στοιχείο» σημαίνει έγγραφο και γραπτή και προφορική μαρτυρία.

«Ψυζήτηση υπόθεσης εν τη απουσία μερών» σημαίνει την προφορική ή γραπτή επικοινωνία μεταξύ του Εκπροσώπου ενός Μέρους και του Διαιτητή ή του μελλοντικού Διαιτητή χωρίς την παρουσία ή τη γνώση του αντίδικου Μέρους ή Μερών.

«Εμπειρογνώμονας» σημαίνει ένα άτομο ή ένα οργανισμό που εμφανίζεται ενώπιον ενός Διαιτητικού Δικαστηρίου για την παροχή Εμπειρογνωμοσύνης και γνωμοδότησης σχετικά με συγκεκριμένα θέματα που καθορίζονται από ένα Μέρος ή από το Διαιτητικό Δικαστήριο.

«Εκθεση Εμπειρογνώμονα» σημαίνει γραπτή δήλωση Εμπειρογνώμονα.

«Κατευθυντήριες Οδηγίες» σημαίνει τις παρούσες Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ για την Εκπροσώπηση των Μερών στη Διεθνή Διαιτησία, όπως αυτές μπορεί να αναθεωρούνται ή να τροποποιούνται από καιρό εις καιρό.

«Εν γνώσει» σημαίνει με πραγματική γνώση του γεγονότος υπό αμφισβήτηση.

«Παράτυπη συμπεριφορά» σημαίνει την παράβαση των παρόντων Κατευθυντήριων Οδηγιών ή οποιαδήποτε άλλη συμπεριφορά που το Διαιτητικό Δικαστήριο αποφασίζει ότι αντιβαίνει τα καθήκοντα του Εκπροσώπου του Μέρους.

«Μέρος» σημαίνει ένα μέρος στη διαιτησία.

«Προτεινόμενος Διαιτητής από Μέρος» σημαίνει τον Διαιτητή, ο οποίος προτείνεται ή διορίζεται από ένα ή περισσότερα μέρη.

«Εκπρόσωπος Μέρους» ή «Εκπρόσωπος» σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο, συμπεριλαμβανομένου ενός υπαλλήλου του μέρους, ο οποίος εμφανίζεται σε μια διαιτησία για λογαριασμό ενός Μέρους και υποβάλλει ισχυρισμούς, επιχειρήματα ή δηλώσεις στο Διαιτητικό Δικαστήριο για λογαριασμό του εν λόγω Μέρους, όχι υπό την ιδιότητα του Μάρτυρα ή του Εμπειρογνώμονα, και είτε έχει είτε όχι νομικά προσόντα ή είναι μέλος τοπικού Δικηγορικού Συλλόγου.

«Προεδρεύων Διαιτητής» σημαίνει έναν διαιτητή ο οποίος είτε είναι ο μόνος Διαιτητής ή ο πρόεδρος του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

«Αίτημα προσκόμισης» σημαίνει μια γραπτή αίτηση από ένα Μέρος για την προσκόμιση εγγράφων από το άλλο Μέρος.

«Μάρτυρας» σημαίνει ένα πρόσωπο που εμφανίζεται ενώπιον ενός Διαιτητικού Δικαστηρίου για να δώσει μαρτυρία επί γεγονότων.

«Δήλωση μάρτυρα» σημαίνει την γραπτή δήλωση από μάρτυρα στην οποία καταγράφεται μαρτυρία.

Εφαρμογή των Κατευθυντήριων Οδηγιών

1. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες εφαρμόζονται όπου και στο βαθμό που τα Μέρη συμφώνησαν προς τούτο, ή το Διαιτητικό Δικαστήριο, μετά από διαβουλεύσεις με τα Μέρη, επιθυμεί να τις επικαλεστεί

αφού διαπίστωσε ότι έχει την εξουσία να αποφανθεί επί θεμάτων εκπροσώπησης των Μερών προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα και η αμεροληψία στη διαιτητική διαδικασία.

2. Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με την έννοια των Κατευθυντήριων Οδηγιών, το Διαιτητικό Δικαστήριο θα πρέπει να τις ερμηνεύει σύμφωνα με τον γενικό τους σκοπό και με τον τρόπο που είναι ο πλέον κατάλληλος για τη συγκεκριμένη διαιτησία.

3. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν προορίζονται να αντικαταστήσουν άλλως υποχρεωτικώς εφαρμοστέους νόμους, επαγγελματικούς ή πειθαρχικούς κανόνες ή συμφωνημένους κανόνες διαιτησίας, σε θέματα εκπροσώπησης των Μερών. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες, επίσης, δεν αποσκοπούν στο να παρεκκλίνουν από τη συμφωνία διαιτησίας ή να υπονομεύσουν είτε το πρωταρχικό καθήκον πίστης του εκπροσώπου προς το Μέρος που εκπροσωπεί ή τη θεμελιώδη υποχρέωση του εκπροσώπου να παρουσιάσει την υπόθεση του Μέρους στο Διαιτητικό Δικαστήριο.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 1-3

Όπως εξηγείται στο Προοίμιο, τα Μέρη και τα Διαιτητικά Δικαστήρια μπορούν να επωφεληθούν από την καθοδήγηση σε θέματα Εκπροσώπησης των Μερών, ιδιαίτερα προκειμένου να αντιμετωπίσουν περιπτώσεις όπου διαφορετικοί κανόνες και προσδοκίες δύνανται να απειλήσουν την ακεραιότητα και την αμεροληψία των διαιτητικών διαδικασιών.

Βάσει των παρόντων Κατευθυντήριων Οδηγιών, τα Διαιτητικά Δικαστήρια δεν χρειάζεται, κατά την αντιμετώπιση τέτοιων ζητημάτων, και με την επιφύλαξη των υποχρεωτικώς εφαρμοζόμενων κανόνων, να περιορίζονται από κανόνες για την επιλογή δικαίου ή από την ανάλυση του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, όταν καλούνται να επιλέξουν μεταξύ εθνικών ή εγχώριων κανόνων επαγγελματικής δεοντολογίας. Αντ' αυτού, αυτές οι Κατευθυντήριες Οδηγίες προσφέρουν μια προσέγγιση που έχει σχεδιαστεί για να αντανakλά τον πολύπλευρο χαρακτήρα των διεθνών διαιτητικών διαδικασιών.

Αυτές οι Κατευθυντήριες Οδηγίες εφαρμόζονται όταν και στο μέτρο που τα μέρη συμφώνησαν προς τούτο. Τα Μέρη μπορούν να υιοθετούν αυτές τις Κατευθυντήριες Οδηγίες, εν όλω ή εν μέρει, στη διαιτητική τους συμφωνία ή οποτεδήποτε μεταγενέστερα.

Ένα Διαιτητικό Δικαστήριο μπορεί επίσης να εφαρμόσει ή να αντλήσει έμπνευση από τις Κατευθυντήριες Οδηγίες, αφού έχει καθορίσει ότι έχει την εξουσία να αποφασίζει για θέματα εκπροσώπησης του Μέρους προκειμένου να διασφαλιστεί η ακεραιότητα και η αμεροληψία στις διαιτητικές διαδικασίες. Πριν πάρει μια τέτοια απόφαση, το Διαιτητικό Δικαστήριο πρέπει να δώσει στα μέρη τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους.

Αυτές οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν προβλέπουν εάν τα Διαιτητικά Δικαστήρια έχουν την εξουσία να αποφαίνονται επί θεμάτων εκπροσώπησης των Μερών και να εφαρμόζουν τις Κατευθυντήριες Οδηγίες εν τη απουσία σχετικής συμφωνίας μεταξύ των μερών επί των εν λόγω θεμάτων. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν αναγνωρίζουν ούτε αποκλείουν την ύπαρξη τέτοιας εξουσίας. Παραμένει στο Δικαστήριο να καθορίσει αν έχει την εξουσία να αποφασίζει για θέματα εκπροσώπησης των Μερών και να εφαρμόσει τις Κατευθυντήριες Οδηγίες.

Ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους, ενεργώντας στο πλαίσιο της εξουσίας που του έχει ανατεθεί, ενεργεί εκ μέρους του Μέρους το οποίο αυτός εκπροσωπεί. Ως εκ τούτου, η υποχρέωση ή το καθήκον που έχει ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους είναι υποχρέωση ή καθήκον του εκπροσωπούμενου Μέρους, το οποίο μπορεί τελικά να υποστεί τις συνέπειες της παράτυπης συμπεριφοράς του εκπροσώπου του.

Εκπροσώπηση του Μέρους

4. Οι Εκπρόσωποι των Μερών θα πρέπει να γνωστοποιούνται στο άλλο Μέρος ή στα Μέρη και στο Διαιτητικό Δικαστήριο με την πρώτη ευκαιρία. Ένα Μέρος θα πρέπει άμεσα να ενημερώσει το Διαιτητικό Δικαστήριο και το άλλο Μέρος ή Μέρη για οποιαδήποτε αλλαγή αυτής της εκπροσώπησης.

5. Όταν συσταθεί το Διαιτητικό Δικαστήριο, ένα πρόσωπο δεν πρέπει να αποδεχτεί την εκπροσώπηση ενός Μέρους στην διαιτησία όταν υπάρχει σχέση μεταξύ του προσώπου και ενός Διαιτητή που θα δημιουργούσε σύγκρουση συμφερόντων, εκτός αν κανένα από τα Μέρη δεν αντιτίθενται μετά από την κατάλληλη αποκάλυψη.

6. Το Διαιτητικό Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση παραβίασης της υπ' αριθμόν 5 Κατευθυντήριας Οδηγίας, να λάβει τα κατάλληλα μέτρα για τη διασφάλιση της ακεραιότητας των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένου του αποκλεισμού του νέου Εκπροσώπου ενός Μέρους από τη συμμετοχή στο σύνολο ή σε μέρος των διαιτητικών διαδικασιών.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 4-6

Αλλαγές στην εκπροσώπηση ενός Μέρους κατά τη διάρκεια της διαιτησίας μπορούν, εξαιτίας σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ ενός νεοδιορισθέντος Εκπροσώπου Μέρους και ενός ή περισσότερων εκ των Διαιτητών, να διαταράξουν την ακεραιότητα των διαδικασιών. Στην περίπτωση αυτή, το Διαιτητικό Δικαστήριο μπορεί, εφόσον το δικαιολογούν οι συναφείς περιστάσεις, και εφόσον διαπίστωσε ότι έχει την απαιτούμενη εξουσία, να εξετάσει τον αποκλεισμό του νέου Εκπροσώπου από τη συμμετοχή στο σύνολο ή σε μέρος των διαιτητικών διαδικασιών. Κατά την αξιολόγηση του κατά πόσον υφίσταται τέτοια σύγκρουση συμφερόντων, το Διαιτητικό Δικαστήριο μπορεί να επικαλεστεί τις Κατευθυντήριες Οδηγίες του ΔΔΣ αναφορικά με τη Σύγκρουση Συμφερόντων στη Διεθνή Διαιτησία.

Πριν καταφύγει σε αυτό το μέτρο, το Διαιτητικό Δικαστήριο είναι σημαντικό να παρέχει στα συμβαλλόμενα μέρη την ευκαιρία να εκφράσουν τις απόψεις τους για την ύπαρξη σύγκρουσης, την έκταση της εξουσίας του Δικαστηρίου να ενεργεί σε σχέση με αυτές τις συγκρούσεις και τις συνέπειες του μέτρου που το Δικαστήριο εξετάζει.

Επικοινωνία με τους Διαιτητές

7. Εκτός εάν τα Μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά και με την επιφύλαξη των κατωτέρω εξαιρέσεων, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους δεν θα πρέπει να εμπλέκεται σε συζήτηση υπόθεσης εν τη απουσία μερών με έναν Διαιτητή σχετικά με τη διαιτησία.

8. Δεν είναι ανάρμοστο για τον Εκπρόσωπο ενός Μέρους να μετέχει σε συζήτηση υπόθεσης εν τη απουσία μερών στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να επικοινωνήσει με έναν πιθανό Προτεινόμενο Διαιτητή από Μέρος για να κρίνει την εμπειρογνωμοσύνη του, την εμπειρία, την ικανότητά του, τη διαθεσιμότητά του, την προθυμία και την ύπαρξη πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων.

(β) Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να επικοινωνήσει με έναν πιθανό ή διορισμένο Προτεινόμενο Διαιτητή από Μέρος με σκοπό την εκλογή του Προεδρεύοντος Διαιτητή.

(γ) Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί, εάν τα Μέρη συμφωνούν ότι αυτή η επικοινωνία είναι επιτρεπτή, να επικοινωνεί με έναν πιθανό Προεδρεύοντα Διαιτητή για να κρίνει την εμπειρογνωμοσύνη του, την εμπειρία του, την ικανότητά του, τη διαθεσιμότητα, την προθυμία και την ύπαρξη πιθανής σύγκρουσης συμφερόντων.

(δ) Ενώ η επικοινωνία με ένα πιθανό Προτεινόμενο Διαιτητή από Μέρος ή Προεδρεύοντα Διαιτητή μπορεί να περιλαμβάνει μια γενική περιγραφή της διαφοράς, ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να αναζητεί την άποψη του πιθανού Προτεινόμενου από Μέρος ή Προεδρεύοντος Διαιτητή για την ουσία της διαφοράς.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 7-8

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 7-8 άπτονται της επικοινωνίας μεταξύ του Εκπροσώπου Μέρους και του Διαιτητή ή ενός πιθανού Διαιτητή σχετικά με τη διαιτησία.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες αποσκοπούν στο να αντικατοπτρίσουν τις καλύτερες διεθνείς πρακτικές και, ως τέτοιες, μπορεί να απομακρυνθούν από πιθανώς αποκλίνουσες πρακτικές εσωτερικής διαιτησίας που είναι περισσότερο περιοριστικές ή, αντίθετα, επιτρέπουν ευρύτερα τη Συζήτηση της υπόθεσης εν τη απουσία μερών.

Η Συζήτηση της υπόθεσης εν τη απουσία μερών, όπως ορίζεται σε αυτές τις Κατευθυντήριες Οδηγίες, μπορεί να λάβει χώρα μόνο σε καθορισμένες περιπτώσεις, και ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν μπορεί άλλως να συμμετέχει σε οποιαδήποτε τέτοια συζήτηση. Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες δεν επιδιώκουν να καθορίσουν πότε ξεκινά ή τελειώνει η σχετική περίοδος. Καλύπτεται οποιαδήποτε συζήτηση που λαμβάνει χώρα σε αυτό το πλαίσιο, ή σε σχέση με τη σύνθεση του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

Συζήτηση υπόθεσης εν τη απουσία μερών με έναν πιθανό Διαιτητή (Προτεινόμενο από Μέρος ή Προεδρεύοντα Διαιτητή) πρέπει να περιορίζεται στην παροχή μιας γενικής περιγραφής της διαφοράς και στη λήψη πληροφοριών σχετικά με την καταλληλότητα του πιθανού Διαιτητή, όπως περιγράφεται με περισσότερη λεπτομέρεια κατωτέρω. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να δράττεται της ευκαιρίας να ζητά την πιθανή άποψη του Διαιτητή για την ουσία της διαφοράς.

Τα ακόλουθα θέματα συζήτησης είναι κατάλληλα στην προ του διορισμού συζήτηση προκειμένου να αξιολογηθεί η εμπειρογνωμοσύνη, η εμπειρία, η ικανότητα, η διαθεσιμότητα, η προθυμία του πιθανού διαιτητή και η πιθανή ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων: (α) οι δημοσιεύσεις του πιθανού Διαιτητή, συμπεριλαμβανομένων συγγραμμάτων, άρθρων και συνεδριακών εγγράφων ή συμβάσεων, (β) οποιεσδήποτε δραστηριότητες του πιθανού διαιτητή και της δικηγορικής εταιρίας του ή του οργανισμού στον οποίο αυτός δραστηριοποιείται, το οποίο μπορεί να εγείρει δικαιολογημένες αμφιβολίες ως προς την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία του πιθανού Διαιτητή, (γ) την περιγραφή του γενικού χαρακτήρα της διαφοράς, (δ) τους όρους της διαιτητικής συμφωνίας και ειδικότερα οιασδήποτε συμφωνίας σχετικά με την έδρα, τη γλώσσα, το εφαρμοστέο δίκαιο και τους κανόνες της διαιτησίας, (ε) την ταυτότητα των μερών, των Εκπροσώπων των μερών, των μαρτύρων, των εμπειρογνομόνων και των ενδιαφερομένων μερών και (στ) το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα και τη γενική διεξαγωγή της διαδικασίας.

Αιτήσεις προς το Διαιτητικό Δικαστήριο χωρίς την παρουσία ή τη γνώση του αντιτιθέμενου Μέρους ή μερών μπορεί να επιτραπεί σε συγκεκριμένες περιστάσεις, αν τα μέρη συμφωνήσουν ως προς

τούτο ή εάν επιτρέπεται από το εφαρμοστέο δίκαιο. Αυτό μπορεί να συμβαίνει συγκεκριμένα, στα προσωρινά μέτρα.

Τέλος, ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να επικοινωνεί με το Διαιτητικό Δικαστήριο εάν το άλλο Μέρος ή τα Μέρη αποτύχουν να συμμετάσχουν στην ακροαματική διαδικασία ή άλλη διαδικασία και δεν εκπροσωπούνται.

Υποβολή στο Διαιτητικό Δικαστήριο

9. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να κάνει καμία εν γνώσει του λανθασμένη υποβολή επί πραγματικών περιστατικών στο Διαιτητικό Δικαστήριο.

10. Σε περίπτωση που ο Εκπρόσωπος Μέρους πληροφορηθεί ότι αυτός υπέβαλε προηγουμένως ψευδείς δηλώσεις επί πραγματικών γεγονότων στο Διαιτητικό Δικαστήριο, ο Εκπρόσωπος Μέρους πρέπει, με την επιφύλαξη των αντισταθμιστικών παραγόντων περί εμπιστευτικότητας και απορρήτου, να διορθώσει άμεσα τέτοια υποβολή.

11. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να υποβάλλει αποδεικτικό υλικό που προκύπτει από Μάρτυρα ή Εμπειρογνώμονα εν γνώσει του ότι είναι ψευδές. Αν ένας Μάρτυρας ή Εμπειρογνώμονας σκοπεύει να παρουσιάσει ή παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία που ο Εκπρόσωπος Μέρους γνωρίζει ή αργότερα ανακαλύπτει ότι είναι ψευδή, ο εν λόγω Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να ενημερώσει αμέσως το Μέρος που εκπροσωπεί για την αναγκαιότητα λήψης διορθωτικών μέτρων και τις συνέπειες του να μην πράξει κάτι τέτοιο. Ανάλογα με τις περιστάσεις, και με την επιφύλαξη των αντισταθμιστικών παραγόντων περί εμπιστευτικότητας και απορρήτου, ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να προχωρήσει αμέσως στη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να περιλαμβάνουν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

(α) να συμβουλευτεί τον Μάρτυρα ή τον Εμπειρογνώμονα όπως δώσουν μαρτυρία επί αληθών γεγονότων,

(β) να λάβει εύλογα μέτρα για την αποτροπή του Μάρτυρα ή του Εμπειρογνώμονα από του να υποβάλει ψευδή αποδεικτικά στοιχεία,

(γ) να παροτρύνει τον Μάρτυρα ή τον Εμπειρογνώμονα να διορθώσει ή να αποσύρει τα ψευδή αποδεικτικά στοιχεία,

(δ) να διορθώσει ή να αποσύρει τα ψευδή αποδεικτικά στοιχεία·

(ε) να παραιτηθεί από τη θέση του Εκπροσώπου Μέρους, εάν οι περιστάσεις το δικαιολογούν.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 9-11

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 9-11 αφορούν την ευθύνη του Εκπρόσωπου Μέρους κατά την υποβολή ισχυρισμών και την κατάθεση αποδεικτικών στοιχείων στο Διαιτητικό Δικαστήριο. Αυτή η αρχή αναφέρεται μερικές φορές ως καθήκον αμεροληψίας ή ειλικρίνειας που οφείλεται στο Δικαστήριο.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες προσδιορίζουν δύο πτυχές της ευθύνης του Εκπρόσωπου ενός Μέρους: η πρώτη αφορά στην υποβολή γεγονότων που έγιναν από τον Εκπρόσωπο Μέρους (Κατευθυντήριες Οδηγίες 9 και 10), ενώ η δεύτερη αφορά τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται από Μάρτυρα ή Εμπειρογνώμονα (Κατευθυντήρια Οδηγία 11).

Όσον αφορά τις υποβολές στο Διαιτητικό Δικαστήριο, αυτές οι Κατευθυντήριες Οδηγίες περιέχουν δύο περιορισμούς στις αρχές που τίθενται για τους Εκπρόσωπους των Μερών. Πρώτον, οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 9 και 10 περιορίζονται σε ψευδείς υποβολές επί πραγματικών περιστατικών. Δεύτερον, ο Εκπρόσωπος Μέρους πρέπει να έχει πραγματική γνώση της ψευδούς φύσεως της υποβολής, η οποία μπορεί να συναχθεί από τις περιστάσεις.

Σύμφωνα με την Κατευθυντήρια Οδηγία 10, ο Εκπρόσωπος Μέρους πρέπει άμεσα να διορθώσει τυχόν ψευδείς υποβολές επί πραγματικών περιστατικών που έχουν προηγουμένως γίνει στο Δικαστήριο, εκτός αν αποτρέπεται από του να πράξει κάτι τέτοιο ενόψει των αντισταθμιστικών παραγόντων της εμπιστευτικότητας και του απορρήτου. Μια τέτοια αρχή επίσης εφαρμόζεται, σε περίπτωση αλλαγής της εκπροσώπησης, σε έναν νεοδιορισθέντα Εκπρόσωπο Μέρους που μαθαίνει ότι ο προκάτοχός του έκανε προέβη σε ψευδή υποβολή.

Όσον αφορά τις νομικές υποβολές προς το Δικαστήριο, ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να επιχειρηματολογήσει επί της εφαρμογής οποιασδήποτε πρόνοιας του νόμου, σύμβασης, συνθήκης ή οποιασδήποτε αρχής που αυτός πιστεύει ότι είναι λογική.

Η Κατευθυντήρια Οδηγία 11 εξετάζει την παρουσίαση των αποδεικτικών στοιχείων στο Δικαστήριο που ο Εκπρόσωπος Μέρους γνωρίζει ότι είναι ψευδής. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να προσκομίζει εν γνώσει του ψευδή αποδεικτικά στοιχεία ή μαρτυρία. Ως εκ τούτου, ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν θα πρέπει να βοηθά έναν Μάρτυρα ή Εμπειρογνώμονα ή να επιδιώκει να επηρεάσει έναν Μάρτυρα ή έναν Εμπειρογνώμονα να προσκομίσει ψευδή αποδεικτικά στοιχεία στο Δικαστήριο κατά την προφορική μαρτυρία ή τις γραπτές Δηλώσεις Μαρτύρων ή Εκθέσεις Εμπειρογνωμόνων.

Η θεώρηση που περιγράφεται για τις Κατευθυντήριες Οδηγίες 9 και 10 ισχύει εξίσου και για την Κατευθυντήρια Οδηγία 11. Η Κατευθυντήρια Οδηγία 11 είναι πιο συγκεκριμένη όσον αφορά τα διορθωτικά μέτρα που ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να λάβει σε περίπτωση που ο Μάρτυρας ή Εμπειρογνώμονας σκοπεύει να παρουσιάσει ή παρουσιάζει αποδεικτικά στοιχεία τα οποία ο Εκπρόσωπος Μέρους γνωρίζει ή αργότερα ανακαλύπτει ότι είναι ψευδή. Ο κατάλογος των διορθωτικών μέτρων που προβλέπονται στην Κατευθυντήρια Οδηγία 11 δεν είναι εξαντλητικός. Τέτοια διορθωτικά μέτρα μπορούν να επεκταθούν στην απόσυρση του Εκπρόσωπου Μέρους από την υπόθεση, εφόσον οι περιστάσεις το δικαιολογούν. Η Κατευθυντήρια Οδηγία 11 αναγνωρίζει, χρησιμοποιώντας τον όρο «μπορεί», ότι ορισμένα διορθωτικά μέτρα, όπως για παράδειγμα η διόρθωση ή η απόσυρση ψευδών αποδεικτικών στοιχείων προερχόμενων από Μάρτυρα ή Εμπειρογνώμονα ενδέχεται να μην είναι συμβατή με τους κανόνες δεοντολογίας που βαρύνουν τους συμβούλους σε ορισμένες δικαιοδοσίες.

Ανταλλαγή και αποκάλυψη πληροφοριών

12. Όταν διαιτητικές διαδικασίες περιλαμβάνουν ή είναι πιθανό να περιλαμβάνουν την προσκόμιση Εγγράφων, ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να ενημερώσει τον πελάτη του για την ανάγκη διατήρησης, μέχρι το σημείο που είναι λογικά εφικτό, των Εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εγγράφων που διαφορετικά θα διαγράφονταν σύμφωνα με την πολιτική διατήρησης ενός Εγγράφου ή κατά τη συνηθισμένη επιχειρηματική δραστηριότητα, και τα οποία ενδέχεται να έχουν σχέση με την διαιτησία.

13. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να υποβάλλει κανένα αίτημα προσκόμισης, ή καμία αντίρρηση σε αίτημα Προσκόμισης, για ακατάλληλο σκοπό, όπως για να παρεμποδίσει ή να προκαλέσει περιπτή καθυστέρηση.

14. Ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να εξηγήσει στο Μέρος το οποίο αυτός εκπροσωπεί την ανάγκη προσκόμισης, και τις πιθανές συνέπειες της παράλειψης προσκόμισης οιοδήποτε Εγγράφου, το οποίο το Μέρος ή τα Μέρη έχουν αναλάβει ή έχουν διαταχθεί να προσκομίσουν.

15. Ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να συμβουλευτεί το Μέρος το οποίο αυτός εκπροσωπεί να λάβει, και να βοηθήσει το εν λόγω Μέρος να λάβει, εύλογα μέτρα προς διασφάλιση των ακόλουθων: (i) γίνεται εύλογη έρευνα για Έγγραφα που ένα Μέρος έχει αναλάβει ή έχει διαταχθεί να προσκομίσει, και (ii) όλα τα μη-προνομιούχα, απαντητικά Έγγραφα προσκομίζονται.

16. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να συγκαλύπτει ή να αποκρύπτει, ή να συμβουλεύει Μέρος να συγκαλύπτει ή να αποκρύπτει Έγγραφα που έχουν ζητηθεί από κάποιο άλλο Μέρος ή τα οποία το Μέρος που αυτός εκπροσωπεί έχει αναλάβει ή έχει διαταχθεί, να προσκομίσει.

17. Εάν, κατά τη διάρκεια της διαιτησίας, ο Εκπρόσωπος Μέρους αντιλαμβάνεται την ύπαρξη εγγράφου που έπρεπε να είχε προσκομισθεί, αλλά δεν προσκομίσθηκε, ο εν λόγω Εκπρόσωπος Μέρους πρέπει να συμβουλευτεί το μέρος που αυτός εκπροσωπεί για την αναγκαιότητα της προσκόμισης του εγγράφου και τις συνέπειες της παράλειψης να το πράξει.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 12-17

Ο ΔΔΣ εξέτασε το πεδίο εφαρμογής της προσκόμισης Εγγράφων στους Κανόνες του ΔΔΣ για τη Λήψη Αποδεικτικών Στοιχείων στη Διεθνή Διαιτησία (βλ. Άρθρα 3 και 9). Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 12-17 αφορούν τη δεοντολογία του Εκπροσώπου Μέρους σε σχέση με την προσκόμιση Εγγράφων.

Οι Εκπρόσωποι των Μερών είναι συχνά αβέβαιοι για το κατά πόσο και σε ποιο βαθμό τα αντίστοιχα εγχώρια πρότυπα επαγγελματικής δεοντολογίας ισχύουν για τη διαδικασία διατήρησης, συλλογής και προσκόμισης εγγράφων στη διεθνή διαιτησία. Είναι κοινό για τους Εκπροσώπους των Μερών στην ίδια διαδικασία διαιτησίας να εφαρμόζουν διαφορετικά πρότυπα. Για παράδειγμα, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους μπορεί να θεωρήσει τον εαυτό του υποχρεωμένο να διασφαλίσει ότι το Μέρος που αυτός εκπροσωπεί διεξάγει εύλογη έρευνα και προσκομίζει όλα τα ανταποκρινόμενα έγγραφα που δεν καλύπτονται από κάποιο προνόμιο, ενώ ο Εκπρόσωπος ενός άλλου Μέρους μπορεί να θεωρήσει την προσκόμιση εγγράφων ως αποκλειστική ευθύνη του Μέρους που αυτός εκπροσωπεί. Υπό αυτές τις συνθήκες, η διαφορά στην πρόσβαση σε πληροφορίες ή αποδεικτικά στοιχεία μπορεί να υπονομεύσει την ακεραιότητα και τη αμεροληψία της διαιτητικής διαδικασίας.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτών των δυσκολιών, προτείνοντας πρότυπα δεοντολογίας στη διεθνή διαιτησία. Μπορεί να μην είναι απαραίτητες σε περιπτώσεις όπου οι Εκπρόσωποι των Μερών μοιράζονται παρόμοιες προσδοκίες όσον αφορά το ρόλο τους σε σχέση με την προσκόμιση εγγράφων ή σε περιπτώσεις όπου η προσκόμιση εγγράφου δεν γίνεται ή είναι ελάχιστη.

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες έχουν ως στόχο να προωθήσουν τη λήψη αντικειμενικώς εύλογων μέτρων για τη διατήρηση, την αναζήτηση και την προσκόμιση Εγγράφων τα οποία το μέρος έχει υποχρέωση να αποκαλύψει.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Οδηγίες 12-17, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους θα πρέπει, υπό τις δεδομένες περιστάσεις, να συμβουλεύει το Μέρος που εκπροσωπεί: (i) να υποδείξει τα πρόσωπα

εντός του ελέγχου του Μέρους που θα μπορούσαν να κατέχουν Έγγραφα που ενδέχεται να έχουν σχέση με τη δισπασία, συμπεριλαμβανομένων των ηλεκτρονικών Εγγράφων. (ii) να κοινοποιήσει σε αυτά τα άτομα την ανάγκη να διατηρήσουν και να μην καταστρέψουν τέτοια Έγγραφα και (iii) να αναστείλει ή άλλως να προβεί σε ρυθμίσεις για να αναστείλει οποιασδήποτε διατήρηση Εγγράφου ή άλλες πολιτικές/πρακτικές, κατά τις οποίες πιθανώς σχετικά έγγραφα δύνανται να καταστραφούν κατά τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Οδηγίες 12-17, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους θα πρέπει, υπό τις δεδομένες περιστάσεις, να συμβουλεύει το μέρος που εκπροσωπεί και να βοηθά το εν λόγω μέρος: (i) να θέσει σε εφαρμογή ένα εύλογο και ανάλογο σύστημα συλλογής και εξέτασης εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή προσώπων εντός του ελέγχου του Μέρους προκειμένου να εντοπιστούν τα έγγραφα που σχετίζονται με τη δισπασία ή τα οποία ζητήθηκαν από άλλο μέρος και (ii) να εξασφαλίσει ότι ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους λαμβάνει αντίγραφα ή πρόσβαση σε όλα αυτά τα Έγγραφα.

Ενώ το άρθρο 3 των Κανόνων του ΔΔΣ για τη Λήψη Αποδεικτικών Στοιχείων στη Διεθνή Δισπασία απαιτεί την προσκόμιση Εγγράφων σχετικών με την υπόθεση και σημαντικών για την έκβαση αυτής, η Κατευθυντήρια Οδηγία 12 αναφέρεται μόνο σε ενδεχομένως σχετικά Έγγραφα, λόγω του ότι ο σκοπός της είναι διαφορετικός: όταν ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους συμβουλεύει το μέρος που εκπροσωπεί να διατηρήσει τα αποδεικτικά στοιχεία, αυτός ο Εκπρόσωπος δεν είναι συνήθως σε αυτό το στάδιο σε θέση να αξιολογήσει τη σημασία, και ο έλεγχος για τη διατήρηση και τη συλλογή Εγγράφων ως εκ τούτου θα πρέπει να είναι σχετική με τη συγκεκριμένη περίπτωση.

Τέλος, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους δεν πρέπει να υποβάλει ένα Αίτημα Προσκόμισης ή να αντιταχθεί σε Αίτημα Προσκόμισης, όταν αυτό το αίτημα ή η αντίρρηση γίνεται μόνο με σκοπό την παρεμπόδιση, τη λήψη εγγράφων για σκοπούς εκτός της δισπασίας, ή την πρόκληση άσκοπης καθυστέρησης (Κατευθυντήρια Οδηγία 13).

Μάρτυρες και Εμπειρογνώμονες

18. Πριν ζητήσει οιοσδήποτε πληροφορίες από έναν πιθανό Μάρτυρα ή Εμπειρογνώμονα, ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να υποδείξει τον εαυτό του, καθώς και το μέρος που αυτός εκπροσωπεί και τον λόγο για τον οποίο ζητούνται οι πληροφορίες.

19. Ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να ενημερώνει κάθε πιθανό Μάρτυρα ότι έχει το δικαίωμα να ενημερώσει ή να δώσει οδηγίες στον σύμβουλο του αναφορικά με την επικοινωνία και να διακόψει την επικοινωνία με τον Εκπρόσωπο Μέρους.

20. Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να βοηθήσει τους Μάρτυρες στην προετοιμασία των Δηλώσεων των Μαρτύρων και τους Εμπειρογνώμονες στην προετοιμασία Εκθέσεων Εμπειρογνώμωνων.

21. Ο Εκπρόσωπος Μέρους πρέπει να επιδιώξει να διασφαλίσει ότι μια Δήλωση Μάρτυρα αντικατοπτρίζει την άποψη του ίδιου του Μάρτυρα στα σχετικά γεγονότα και τις περιστάσεις.

22. Ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει να επιδιώξει να εξασφαλίσει ότι η Έκθεση ενός Εμπειρογνώμονα αντικατοπτρίζει την ανάλυση του ίδιου του Εμπειρογνώμονα και τη γνώμη του.

23. Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να προσκαλεί ή να ενθαρρύνει έναν Μάρτυρα να δώσει ψευδή αποδεικτικά στοιχεία.

24. Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί, τηρώντας την αρχή ότι τα αποδεικτικά στοιχεία θα πρέπει να αντανakλούν την άποψη του ίδιου του Μάρτυρα για τα σχετικά πραγματικά περιστατικά, γεγονότα ή περιστάσεις ή την ανάλυση ή τη γνώμη του ίδιου του Εμπειρογνώμονα, να συναντά ή να ανταλλάσσει απόψεις με τους Μάρτυρες και τους Εμπειρογνώμονες για να συζητήσουν και να προετοιμαστούν την ενδεχόμενη μαρτυρία τους.

25. Ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να πληρώσει, ή να προσφερθεί να πληρώσει ή να συναινέσει στην πληρωμή για:

(α) δαπάνες που λογικά βαρύνουν έναν Μάρτυρα ή έναν Εμπειρογνώμονα για την ετοιμασία προσκόμισης μαρτυρίας ή την προσκόμιση μαρτυρίας κατά την ακρόαση.

(β) εύλογη αποζημίωση για την απώλεια χρόνου που προκύπτει από την προσκόμιση μαρτυρίας από Μάρτυρα και την προετοιμασία προσκόμισης τέτοιας μαρτυρίας.

και

(γ) την εύλογη αμοιβή για την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών από έναν Διορισμένο από τα Μέρη Εμπειρογνώμονα.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 18-25

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 18-25 αφορούν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των Εκπροσώπων των Μερών και των Μαρτύρων και των Εμπειρογνώμωνων. Η αλληλεπίδραση μεταξύ των Εκπροσώπων των Μερών και των Μαρτύρων εξετάζεται επίσης και στις Κατευθυντήριες Οδηγίες 9-11 σχετικά με την Υποβολές ενώπιον του Διαιτητικού Δικαστηρίου.

Μεγάλος αριθμός επαγγελματιών που ασχολούνται με τη διεθνή διαιτησία επιθυμούν πιο διαφανή και προβλέψιμα πρότυπα δεοντολογίας όσον αφορά τις σχέσεις με τους Μάρτυρες και τους Εμπειρογνώμονες, προκειμένου να προωθήσουν την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των μερών. Διαφορετικές πρακτικές μεταξύ των δικαιοδοσιών μπορούν να δημιουργήσουν ανισότητες και να απειλήσουν την ακεραιότητα των διαιτητικών διαδικασιών

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες αποσκοπούν στο να αντικατοπτρίσουν τις καλύτερες πρακτικές της διεθνούς διαιτησίας σε σχέση με την προετοιμασία του μαρτυρικού υλικού που προσάγεται από Μάρτυρες και Εμπειρογνώμονες.

Όταν ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους επικοινωνεί με έναν πιθανό Μάρτυρα, αυτός θα πρέπει να αποκαλύψει την ταυτότητά του και τον λόγο της επικοινωνίας πριν από την αναζήτηση οποιασδήποτε πληροφορίας από τον πιθανό Μάρτυρα (Κατευθυντήρια Οδηγία 18). Ο Εκπρόσωπος Μέρους θα πρέπει επίσης να ενημερώνει τον πιθανό Μάρτυρα για το δικαίωμά του να ενημερώσει ή να δώσει οδηγίες στο δικηγόρο του για αυτή την επικοινωνία και να εμπλέξει τον σύμβουλο του σε οποιαδήποτε περαιτέρω επικοινωνία (Κατευθυντήρια Οδηγία 19).

Εσωτερικά επαγγελματικά πρότυπα δεοντολογίας σε ορισμένες δικαιοδοσίες απαιτούν αυστηρότερα πρότυπα σε σχέση με τις επικοινωνίες με πιθανούς Μάρτυρες, οι οποίοι είναι γνωστό ότι θα εκπροσωπηθούν από δικηγόρο. Για παράδειγμα, μερικές δικαιοδοσίες του κοινοδικαίου διατηρούν απαγόρευση κατά της επικοινωνίας του συμβούλου με οποιονδήποτε πιθανό Μάρτυρα για τον οποίο ο σύμβουλος γνωρίζει ότι εκπροσωπείται σε σχέση με τη συγκεκριμένη διαιτησία.

Αν ο Εκπρόσωπος Μέρους διαπιστώσει ότι αυτός υπόκειται σε αυστηρότερο πρότυπο από το πρότυπο που καθορίζεται στις παρούσες Κατευθυντήριες Οδηγίες, μπορεί να αναφέρει την κατάσταση στο άλλο Μέρος ή/και στο Διαιτητικό Δικαστήριο.

Όπως προβλέπεται στην Κατευθυντήρια Οδηγία 20, ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να βοηθήσει στην προετοιμασία των Δηλώσεων των Μαρτύρων και των Εκθέσεων των Εμπειρογνώμων, αλλά πρέπει να επιδιώξει να διασφαλίσει ότι μια Δήλωση Μάρτυρα αντικατοπτρίζει την άποψη του ίδιου του Μάρτυρα για τα σχετικά πραγματικά περιστατικά, γεγονότα και περιστάσεις (Κατευθυντήρια Οδηγία 21) και ότι οποιαδήποτε έκθεση Εμπειρογνώμων αντικατοπτρίζει τις απόψεις, αναλύσεις και συμπεράσματα του ίδιου του Εμπειρογνώμονα (Κατευθυντήρια Οδηγία 22).

Ο Εκπρόσωπος Μέρους δεν πρέπει να προσκαλεί ή να ενθαρρύνει έναν Μάρτυρα να δώσει ψευδή μαρτυρία (Κατευθυντήρια Οδηγία 23).

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας της μαρτυρίας για τη δικογραφία, ο Εκπρόσωπος Μέρους μπορεί να συναντηθεί με Μάρτυρες και Εμπειρογνώμονες (ή πιθανούς Μάρτυρες και Εμπειρογνώμονες) για να συζητήσουν τις μελλοντικές τους καταθέσεις. Ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους μπορεί επίσης να βοηθήσει έναν Μάρτυρα στην προετοιμασία τη δικής του Δήλωση Μάρτυρα ή στην Έκθεση Εμπειρογνώμονα. Επιπλέον, ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους μπορεί να βοηθήσει έναν Μάρτυρα να προετοιμάσει την μαρτυρία του στην κύρια εξέταση και στην αντεξέταση του, συμπεριλαμβανομένων μέσω δοκιμαστικών ερωτήσεων και απαντήσεων (Κατευθυντήρια Οδηγία 24). Αυτή η προετοιμασία μπορεί να περιλαμβάνει μια ανασκόπηση των διαδικασιών μέσω των οποίων η μαρτυρία θα δοθεί καθώς και προετοιμασία τόσο της κυρίως εξέτασης όσο και της αντεξέτασης. Τέτοια επικοινωνία δεν θα πρέπει ωστόσο να μεταβάλλει τη γνησιότητα της μαρτυρίας του μάρτυρα ή του εμπειρογνώμονα, η οποία θα πρέπει πάντοτε να αντικατοπτρίζει την άποψη του ίδιου του Μάρτυρα για τα πραγματικά περιστατικά, τα γεγονότα ή τις περιστάσεις ή την ανάλυση του ίδιου του Εμπειρογνώμονα ή την άποψή του.

Τέλος, οι Εκπρόσωποι των Μερών μπορούν να πληρώνουν, να προσφερθούν να πληρώσουν ή να συγκατατεθούν στην καταβολή εύλογης αποζημίωσης σε έναν Μάρτυρα για το χρόνο του και εύλογης αμοιβής για την παροχή επαγγελματικών υπηρεσιών ενός Εμπειρογνώμονα (Κατευθυντήρια Οδηγία 25).

Διορθωτικά μέτρα για Παράτυπη Συμπεριφορά

26. Αν το Διαιτητικό Δικαστήριο, αφού δώσει ειδοποίηση στα Μέρη και δοθεί μια εύλογη ευκαιρία σε αυτά να ακουστούν, διαπιστώσει ότι ο Εκπρόσωπος ενός Μέρους έχει προβεί σε Παράτυπη Συμπεριφορά, το Διαιτητικό Δικαστήριο, κατά περίπτωση, μπορεί:

(α) να επιπλήξει τον Εκπρόσωπο ενός Μέρους.

(β) να συνάγει κατάλληλα συμπεράσματα για την αξιολόγηση των αποδεικτικών στοιχείων ή των νομικών επιχειρημάτων που πρόβαλε ο Εκπρόσωπος Μέρους.

(γ) να εξετάζει την Παράτυπη Συμπεριφορά του Εκπρόσωπου Μέρους στα πλαίσια του καταλογισμού των εξόδων της δικογραφίας, αναφέροντας, ενδεχομένως, πώς και σε ποιο βαθμό η Παράτυπη Συμπεριφορά του Εκπρόσωπου Μέρους οδηγεί το Δικαστήριο σε διαφορετική κατανομή των εξόδων.

(δ) να λαμβάνει κάθε άλλο κατάλληλο μέτρο για τη διατήρηση της νομιμότητας και της αμεροληψίας των διαδικασιών.

27. Για την αντιμετώπιση ζητημάτων Παράτυπης Συμπεριφοράς, το Διαιτητικό Δικαστήριο θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του:

(α) την ανάγκη διατήρησης της ακεραιότητας και της αμεροληψίας των διαδικασιών διαιτησίας και την εκτελεστότητα της διαιτητικής απόφασης,

(β) τον πιθανό αντίκτυπο μιας απόφασης σχετικά με Παράτυπη Συμπεριφορά στα δικαιώματα των Μερών,

(γ) τη φύση και τη σοβαρότητα της Παράτυπης Συμπεριφοράς, συμπεριλαμβανομένου του κατά πόσο η Παράτυπη Συμπεριφορά επηρεάζει τη διεξαγωγή των διαδικασιών,

(δ) την καλή πίστη του Εκπροσώπου Μέρους,

(ε) τους σχετικούς παράγοντες απορρήτου και σχετικότητας

(στ) τον βαθμό στον οποίο το Μέρος που εκπροσωπείται από τον Εκπρόσωπο Μέρους γνώριζε, επιδοκίμασε, κατεύθυνε, ή συμμετείχε στην Παράτυπη Συμπεριφορά.

Σχόλια επί των Κατευθυντήριων Οδηγιών 26-27

Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 26-27 διατυπώνουν πιθανές λύσεις για την αντιμετώπιση Παράτυπης Συμπεριφοράς από τον Εκπρόσωπο Μέρους.

Σκοπός τους είναι να διατηρήσουν ή να αποκαταστήσουν την νομιμότητα και την αμεροληψία της διαιτησίας.

Το Διαιτητικό Δικαστήριο θα πρέπει να επιδιώξει να εφαρμόσει το καταλληλότερο αναλογικά διορθωτικό μέτρο ή συνδυασμό μέτρων υπό το φως της φύσεως και της σοβαρότητας της Παράτυπης Συμπεριφοράς, την καλή πίστη του Εκπροσώπου Μέρους και του ίδιου του μέρους που αυτός εκπροσωπεί, τον αντίκτυπο του διορθωτικού μέτρου στα δικαιώματα των μερών και την ανάγκη διατήρησης της ακεραιότητας, της αποτελεσματικότητας και της αμεροληψίας της διαιτησίας καθώς και την εκτελεστότητα της διαιτητικής απόφασης.

Η Κατευθυντήρια Οδηγία 27 παρουσιάζει έναν κατάλογο παραγόντων που δεν είναι ούτε εξαντλητικός ούτε δεσμευτικός, αλλά αντίθετα αντικατοπτρίζει μια γενική άσκηση εξισορρόπησης στην αντιμετώπιση ζητημάτων Παράτυπης Συμπεριφοράς από τον Εκπρόσωπο Μέρους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η διαιτησία προχωρά με δίκαιο και κατάλληλο τρόπο.

Πριν από την επιβολή οποιουδήποτε διορθωτικού μέτρου σε σχέση με την ισχυριζόμενη Παράτυπη Συμπεριφορά, είναι σημαντικό το Διαιτητικό Δικαστήριο να δίνει στα Μέρη και στον υπόλογο Εκπρόσωπο το δικαίωμα να ακουστεί σε σχέση με τους ισχυρισμούς που διατυπώθηκαν.